

Copenhagen 2009

Tekst og foto: Bjørn Andersen

Ikon tv: PDF-udgave til print
Ikon th: 'Gem destination som' (download ePUB-filen til egen computer)
Åbn derefter ePUB-filen fx vha *Adobe Digital Editions*

Med Holberg til klimakonference

14 dage i Bella

I den sidste tid har opmærksomheden været rettet mod et meget omfattende 14-dags-arrangement i Bella Centret, undertiden dog mod en stærkt bevogtet indgang til Hendes Majestæt Dronningens Repræsentationslokaler - og endelig også mod et Klimafængsel på Retortvej.

Det er meget sære ord man møder nu om stunder. *Pharphar* hørte indtil forleden ikke til min foretrukne stavemåde; *klimafængsel* og *retort* ikke til mit aller mest aktive ordforråd; her er i øvrigt begyndelsen til ODS' opslag om *retort*, se evt. nærmere på: <http://ordnet.dk/ods/>

Retort, en. (nu sj. Retorte. vAph.Chym.III.95. GForchh.SC.76. PLaurids.S.V.3). flt. -er. (fra fr. retorte, mlat. retorta, fem. af lat. retortus, perf. part. af re-torquere, bøje, dreje tilbage; sml. Krumflaske; kem.) destillationskar (af glas) med rund bug og en til siden skraat nedadbøjet hals; ogsaa om lignende indretning af ildfast materiale, der anvendes ved fremstilling (ved tør destillation) af kulgas.

Men hvad har Klimakonferencen og dens rimelige eller rimeligt miserable *outcome* og nogle *retorqerede* kar til kulgasfremstilling dog med Holberg at gøre?

Hér vil jeg foreløbigt holde mig til hvad klimaminister Lykke Friis har udtalt, nemlig at det med *the Copenhagen Accord* ser ud til at vi må indstille os på at en ny Verdensorden er undervejs fra Kina og fra en lang række fattige lande. Det var dér at jeg kom til at tænke på en forbindelse til Holberg.

[The Copenhagen Accord](#) [PDF] [*klik* tv]

De gode gamle dage - med klap for øjet

Holberg udfoldede sine skrivelser i den første del af 1700-tallet; dét var under forhold der

var meget forskellige fra dem vi finder nu om stunder - eller som vi vil komme til at finde i fremtiden. Meget af hvad Holberg har skrevet er udsprunget af dén tid, det er begrænset af dén tids særlige omstændigheder og muligheder - og det havde direkte adresse til dén tids læsere.

Dén tid var, for så vidt angår Danmark og Norge, Enevældens tid - og Holberg så sig selv som én der måtte arbejde for at sikre *systemet*, i en vis særlig forstand for at *fremtidssikre* det. Imidlertid blev - som vi alle véd - Holberg og hans *fremtidssikring* overhalet af udviklingen.

Nogle år efter hans tid fandt man fx ud af hvordan man skulle løse et meget alvorligt fødevareproblem, et problem som havde optaget Holberg over flere omgange - man fik nemlig udryddet den frygtelige kvægsyge i Danmark. Men det er først sidst i dette år, i 2009, at man har turdet sige at sygdommen nu er udryddet i alle Verdens lande.

Det danske landbrug blev totalt omkalfatret, vendt på hovedet, allerede fra slutningen af 1700-tallet og frem - og denne omvending førte til mange andre omlægninger - ikke mindst at Enevælden blev afskaffet. I 1729 stod vi alle lige for Kongen, afskaffelsen skulle indebære at vi alle kom til at stå lige over for hinanden.

Det var først mange år senere - dvs. efter Parlamentarismens gennembrud i 1901, dens sikring under Påskekrisen i 1920 og med Landstingets afskaffelse i 1953 - at vi hér i landet og så nogenledes fik Demokratiet til at virke - dvs med almindelig valgret og valgbarhed for alle M som K, med gennemsigtighed på alle planer og hele vejen rundt, med et højt og godt sundhedsniveau for alle.

Vi er på det senere - fra o. 1960 og frem - nået til en næsten bizar erkendelse af at mange af vores *hélte interne* problemer skyldes at vi lever i et velstands- og overflodssamfund. For resten et velstandssamfund hvor man udvikler og implementerer ny teknologi så hurtigt at man på en formiddag kan oversætte bøger fra et simpelt dansk til et meget specielt arabisk.

Apropos vedhæfter jeg en mærkat som *nogen* i den bedste mening har klistret op på en mast, en lysmast, på Nybrovej - hvoraf jeg ser at den danske menigmand så absolut mener at der er en vis oversættelse der burde være blevet skrottet før den blev gjort?

At tænke som Holberg?

Hvis vi - i denne situation - ville prøve at tænke som Holberg, kunne vi måske tage ved lære af nogle af de ting han skrev i sine senere værker, i *Heltehistorierne* og *Heltindehistorierne* ikke mindst, hvor han jo nemlig viste os at *vi* skulle se med tolerance på andre kulturer og samfund.

Der er også nogle epistler - fx dem der handler om grønlænderne og os - hvor han viste at vi kunne prøve at se på os selv *med fremmede øjne*. Hvis vi gjorde dét, ville vi formentlig undre os over hvor stor en afstand der var mellem hvad vi *sagde* og hvad vi *gjorde*.

Akkurat.

Der ville, egentlig, have været større grund til undren - og bekymring - hvis alle u-

landene og det selvbevidste Kina slet og ret havde skrevet under på dét som USA og andre rige lande - der længe har brugt retorter og ud-lukket CO2 - så fornuftigt har bedt dem om på det seneste.

Nu er situationen - tilsyneladende - ganske anderledes end den var for blot 14 dage siden. Mange i både den rige del af Verden og i den fattige har indset at man MÅ forhandle videre. Men så vil man - sandsynligvis - også finde på andre måder at diskutere besværlige ting på ... og andre måder end de hidtidigt anvendte til at afstemme de meget forskellige sociale, økonomiske og politiske interesser på.

Gør man ikke dét, er det værst for os selv. Som Al Gore sagde den anden dag i *Imperial Bio*, har vi masser af teknologi til at tackle klimaudfordringerne med ... Det er slet ikke dér problemet ligger.

Vi kan ikke løse ret mange klimaproblemer ved at søge intenst i Holbergs skrifter. Misforstå mig ret. Men ved at læse skrifterne omhyggeligt og med nutidige briller, kan vi formentlig finde inspiration til at se på *tingene*, de andre og os selv med andre øjne og til at fokusere på dét der har betydning nu om stunder: De andre og os selv, ... men *måske kommer vores masker til at smelte* som et par gæve gavtyve netop har sunget.

Det er et par vidunderligt satiriske gemytter, Chapper og Pharphar, jeg tænker på - de har sammendigtet et stykke kunst med smæk for skillingen og fortjener selv et *klap* med begge hænder:

Op på beatet: <http://www.dr.dk/pirattv/klip/op-paa-beatet/>

Glædelig jul og godt nytår

Bjørn Andersen, 20.12.2009

The Copenhagen Addendum - A Chinese Saying - 21.12.2009

亡羊补牢

Ifølge dén af *Phar hér* autoriserede Google-Oversætter kunne den kinesiske sentens - med en lidt ulden tolkning - betyde: *bedre sent end aldrig*,

mens et alternativt stykke software minder om *at man dog kan reparere sit gærde når man har mistet et får* - måske fordi dét er langt bedre end ingenting?

Internetmagasinet Holberg.nu ... og hvad der er udkommet

Forpremierer

[Ole Thestrup's 'Jeppe'. Det Danske Teater spiller »Jeppe på Bjerget«. Januar 2007](#)

2007

[1/2007 - Holberg-Træf i Slagelse. Marts 2007](#)

[2/2007 - »Erasmus Montanus« på »Grønnegårds Teatret«. Juni 2007](#)

[3/2007 - Egnsteatrene. Brian Mikkelsen's bekendtgørelse \(som udkast og i færdig form\) - kommentarer fra Brygger Mikkelsen's Kalundborg. Juli 2007 og december 2007.](#)

[4/2007 - »Filuren« spiller »Jean de France« i Musikhuset Aarhus - og Kirsten Dahl »myrder« den i »Århus Stiftstidende«. Oktober 2007](#)

[5/2007 - »En klassiker reaktualiseret og rekontekstualiseret«. Arrangement på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, KUA, November 2007](#)

[6/2007 - »Jeppe alene på Bjerget«. December 2007](#)

2008

[7/2008 - »Alle tiders Jeppe« under udvikling. Marts 2008](#)

[8/2008 - Wiedewelt i stormvejr. Marts 2008](#)

[9/2008 - Hvor blev Holberg egentlig af, i Sorø? Marts 2008](#)

[10/2008 - Det er i Jeppe's forvandlinger, fascinationen ligger - siger skuespilleren Niels Vandrefalk om sin »Alle tiders Jeppe«. April 2008](#)

[11/2008 - Holbergske masker på Tersløsegaard. Mona og Niels Damkjær udstiller i sommersæsonen 2008 \(April 2008\)](#)

[12/2008 - Grønlænder-Jeppe og grønslænderne - og hvad skulle Hans Egede i Grønland? April-Juli 2008](#)

[13/2008 - Holberg om forskellige teaterterng. Epistel 66, epistel 179, epistel 347 og flere andre, desuden 'Betænkning over Komedier' og 'Tordenbrevet'. Maj 2008](#)

[14/2008 - Holberg i Sorø Klosterkirke og Johannes Wiedewelt's mindesmærke for](#)